

Apstiprināts
Rugāju novada domes sēdē
2010.gada 17.jūnijā
(protokols Nr.8, 12§)

RUGĀJU NOVADA PAŠVALDĪBAS
PUBLISKAIS PĀRSKATS
PAR 2009.GADU

Rugājos, 2010

Saturs

	Lpp.
1. Pašvaldības raksturojums	3
1.1. Teritorija un iedzīvotāji	3
1.2. Novada pašvaldības struktūra	3
2. Novada pašvaldības budžets	4
2.1. 2009.gada budžeta uzpilde	4
2.2. 2010.gada budžets	5
2.3. Saistību un galvojumu apjoms	9
3. Pašvaldības nekustamā īpašuma novērtējums	9
4. Pašvaldības kapitāla vērtība un paredzētās izmaiņas	9
5. Veiktie un plānotie pasākumi teritorijas attīstības plāna īstenošanā	10
5.1. Infrastruktūras attīstības projekti.....	10
5.2. Izglītība	14
5.3. Atpūta, kultūra un sports	17
5.4. Uzņēmējdarbība un tūrisms.....	23
5.5. Sociālie pakalpojumi un palīdzība	24
6. Pašvaldības līdzdalība sadarbības projektos	25
7. Veiktie pasākumi pašvaldības vadības pilnveidošanai	25
8. Pašvaldības iedzīvotāju informētības veicināšana par pašvaldības darbību un viņu iespējām lēmumu pieņemšanā	25
9. Novada domes lēmums par saimnieciskā gada pārskatu	26
10. Zvērināta revidenta atzinumi par pašvaldības saimniecisko darbību	26

1. Pašvaldības raksturojums

1.1. Teritorija un iedzīvotāji

Rugāju novads, kas apvieno Rugāju pagastu un Lazdukalna pagastu, atrodas Latvijas ZA daļā. Novada kopplatība ir 514.4 km². Novada centrs Rugāji ir automaģistrāļu krustpunkts: Gulbene – 36 km, Lubāna – 37 km, Rēzekne – 60 km, Balvi -18 km.

Iedzīvotāju skaits Rugāju novadā

Gads	Iedzīvotāju skaits
01.01.2007.	2 704
01.01.2008.	2 683
01.01.2009.	2 637
01.07.2009.	2 645
01.01.2010.	2 661

Skatot pa vecuma grupām (uz 01.01.2010.), līdz darbaspējas vecumam ir 369 iedzīvotāji jeb 14 %, darbaspējas vecumā - 1748 jeb 66 %, virs darbaspējas vecuma - 544 jeb 20%.

1.2. Novada pašvaldības struktūra

Rugāju novada dome savu darbību uzsāka 2009.gada 1.jūlijā un to veido 13 deputāti.

Par Rugāju novada domes priekšsēdētāju ievēlēja Rita Krēmere, kas veic arī izpilddirektora funkcijas. Par priekšsēdētājas vietnieku ievēlēts Valdis Ančs.

Ir izveidotas un darbojas 4 komitejas:

- Finanšu komiteja (8 deputātu sastāvā);
- Veselības un sociālo jautājumu komiteja (6 deputātu sastāvā);
- Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteja (6 deputātu sastāvā);
- Saimniecisko jautājumu komiteja (6 deputātu sastāvā).

Darbojas 5 komisijas:

- Administratīvā komisija;
- Privatizācijas komisija;
- Iepirkumu komisija;
- Izsoles komisija;
- Vēlēšanu komisija.

Kopš novada izveidošanas ir notikušas 13 domes sēdes, kurās izskatīts 131 jautājums. Novada domes, komiteju organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina pašvaldības administrācijas darbinieki. Pašvaldības funkciju izpildei izveidotas sekojošas iestādes un struktūrvienības:

- Rugāju novada vidusskola
- Eglaines pamatskola
- Rugāju bibliotēka
- Tikaiņu bibliotēka
- Lazdukalna bibliotēka
- Skujetnieku bibliotēka
- Lazdukalna FVP
- Skujetnieku FVP
- Zobārstniecības kabinets
- Lauku un uzņēmējdarbības centrs
- Rugāju sporta centrs

- Sociālās aprūpes centrs
- Muzejs
- Tautasnams
- Jauniešu iniciatīvu centrs
- Bāriņtiesa
- Dzimtsarakstu nodaļa
- Pašvaldības policija
- Sociālais dienests

2. Novada pašvaldības budžets

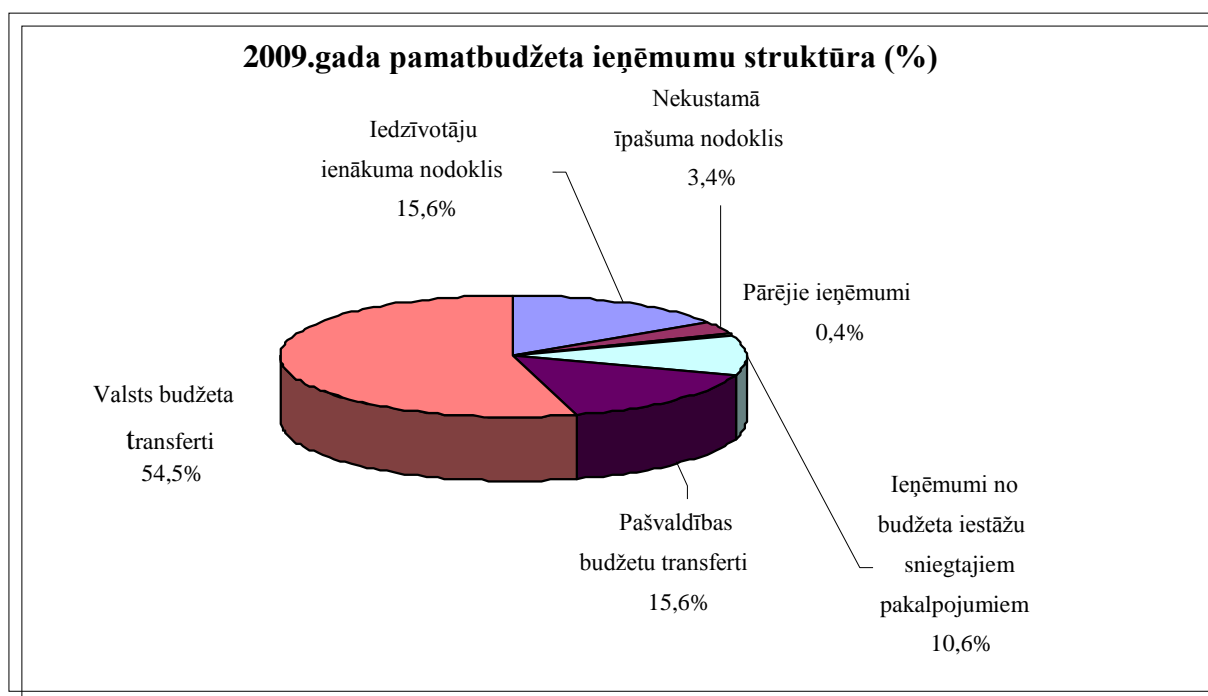
Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets. Budžets tiek plānots, lai nodrošinātu pašvaldības funkciju izpildi un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem, kā arī novirzītu finanšu līdzekļus dažādu projektu realizēšanai. Pašvaldība savu budžetu izstrādā, apstiprina un izpilda, ievērojot Latvijas Republikas likumus un Ministru kabineta noteikumus.

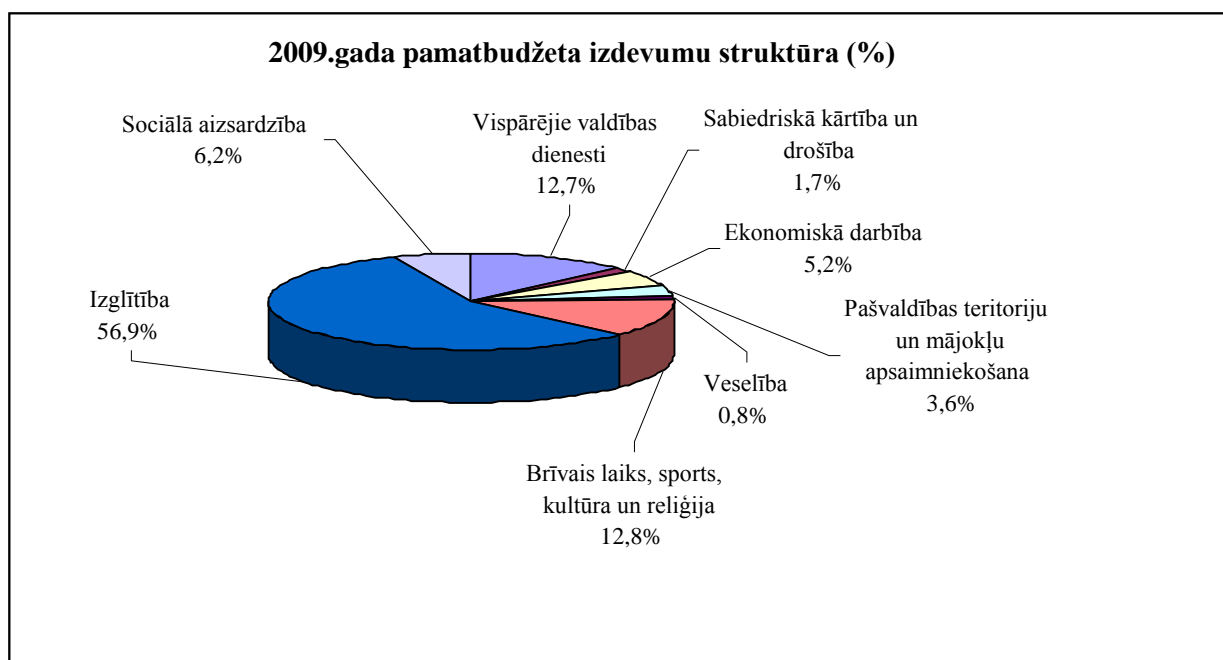
2.1. 2009.gada budžeta izpilde

Līdz ar novada izveidošanu, tika apvienoti arī Rugāju pagasta pašvaldības un Lazdukalna pagasta pašvaldības budžeti. 2009.gada 23.jūlijā tika apstiprināts Rugāju novada pašvaldības 2009.gada budžets.

Saskaņā ar grozījumiem likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam”, arī pašvaldību skāra budžeta ieņēmumu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa un dotācijas no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda samazinājums.

Pamatbudžeta ieņēmumi 2009.gadā sastādīja Ls 1 652 950, 2010.gadā plānoti Ls 985 545. 2010.gada budžetā iekļauta mērķdotācija pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas izmaksām 8 mēnešiem, līdz ar to vērojams budžeta ieņēmumu samazinājums. Kā arī 2009.gadā tika saņemta dotācija novadu infrastruktūras attīstībai, kas būtiski palielināja ieņēmumu daļu. Salīdzinājumā ar 2009.gadu, ienākumu nodokļa ieņēmumu pieaugums 2010.gadā par 25,8%.

Lielākais budžeta izdevumu īpatsvars sastāda izglītībai – 56,9 %.

2.2. 2010.gada budžets

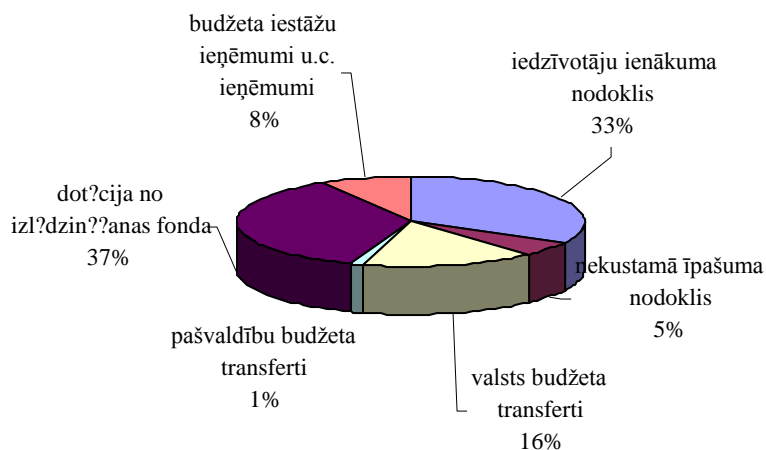
2009.gada 10.decembrī tika apstiprināts Rugāju novada pašvaldības 2010.gada pamatbudžets.

Ieņēmumi

Ieņēmumi no nodokļiem, valsts budžeta dotācijām un dažādiem citiem ieņēmumiem 2010.gadā tiek plānoti Ls 985 545 apmērā, pa veidiem sadalās sekojoši:

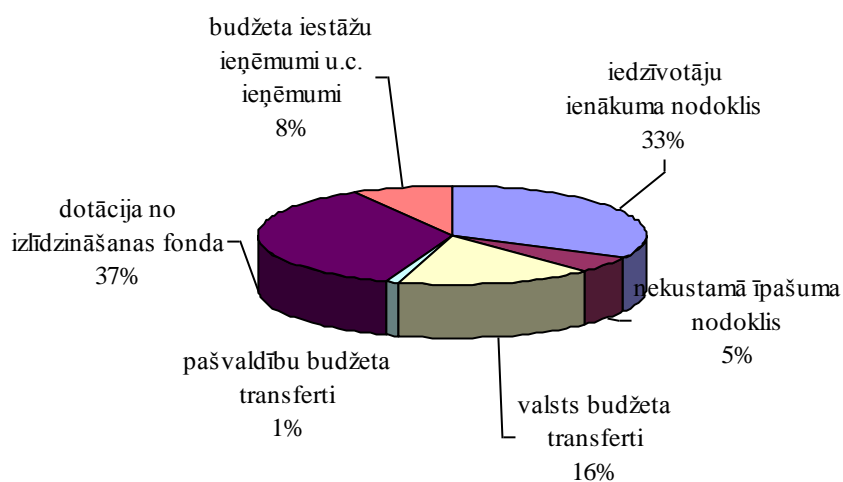
- iedzīvotāju ienākuma nodoklis -Ls 323 888;
- nekustamā īpašuma nodoklis - Ls 52 336;
- valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas - Ls 888;
- naudas sodi un sankcijas - Ls 1 700;
- valsts budžeta transferti - Ls 516 444;
- ieņēmumi no citām pašvaldībām - Ls 10 000;
- budžeta iestāžu ieņēmumi - Ls 80 289.

Rugāju novada pašvaldības 2010.gada pamatbudžeta ieņēmumi

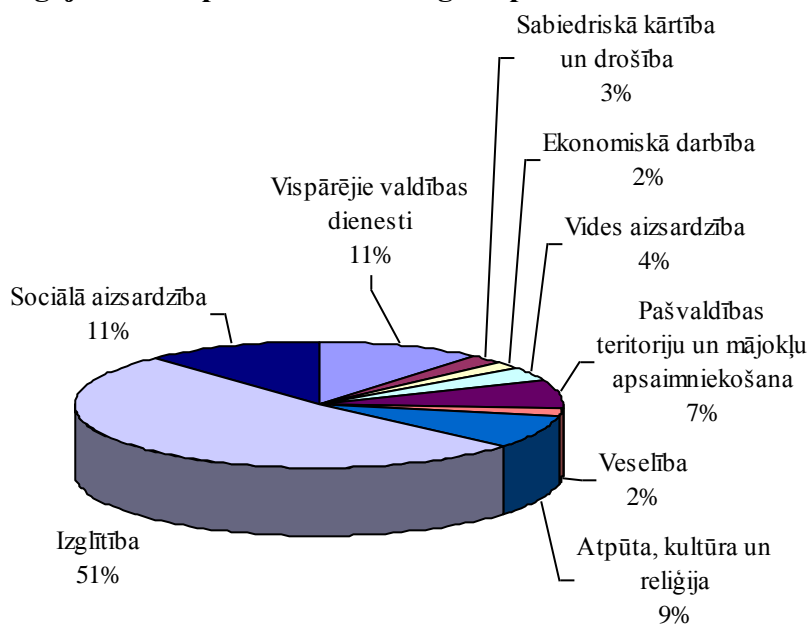
Kā galvenais ieņēmumu avots budžetā ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis un dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda. Neskatoties uz to, ka 2010.gada budžeta izdevumi ir plānoti piesardzīgi, pašvaldībai ir regulāri jāseko līdzi saviem izdevumiem, jo Finanšu ministrijas iezīmētajā pašvaldību ieņēmumu sadaļā jau janvārī sagaidīts kārtējais ieņēmumu samazinājums un nav skaidrības, cik pašvaldība saņems no iepļānotā.

Rugāju novada pašvaldības 2010.gada pamatbudžeta ieņēmumi

Sākotnēji 2010.gadā pamatbudžeta izdevumi plānoti Ls 970 749 apmērā, saskaņā ar jau veiktajiem grozījumiem Ls 1 217 104.

Rugāju novada pašvaldības 2010.gada pamatbudžeta izdevumi

Pašvaldības budžeta rādītāji 2009. un 2010.gadā apkopoti tabulās.

Pamatbudžeta ieņēmumu rādītāji

Ieņēmumu veids	Izpilde 2009.gadā, latos	Plāns 2010.gadam, latos
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	257 462	323 888
Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	55 633	50 950
Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām un būvēm	230	1 386
Procentu ieņēmumi	157	-
Valsts nodevas	1 378	450
Pašvaldības nodevas	316	438
Naudas sodi un sankcijas	1 953	1 700
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	2 804	-
Ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas	-	-
Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem	174 936	80 289
Pašvaldības budžetu transferti	257 149	10 000
Valsts budžeta transferti	900 932	516 444
Kopā saimnieciskā gada ieņēmumi	1 652 950	985 545
Aizdevuma saņemšana	128 894	-
Izdevumu segšanai iesaistītie līdzekļu atlikumi uz gada sākumu	11 559	242 603
Pavisam izdevumu segšanai	1 793 403	1 228 148

Pamatbudžeta izdevumu rādītāji

Izdevumu veids	Izpilde 2009.gadā, latos	Plāns 2010.gadam, latos
Vispārējie valdības dienesti	188 402	142 194
Novada administrācija, Lazdukalna pagasta pārvalde, deputātu un komisiju atlīdzība	178 892	137 394
Vēlēšanu organizēšana	2 250	-
Kredītu % nomaksa	6 105	4 800
Vispārēja rakstura transferti	1 155	-
Sabiedriskā kārtība un drošība (bāriņtiesa, policija, ugunsdrošība)	25 434	24 505
Ekonomiskā darbība	77 058	29 492
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	53 951	132 219
Veselība (Feldšeru punkti, zobārstniecība)	11 646	26 131
Brīvais laiks, sports, kultūra un reliģija (Tautas nams, kultūras pasākumi, bibliotēkas)	189 711	98 547
Izglītība	841 242	612 403
Sociālā aizsardzība	91 378	151 613
Kopā izdevumi	1 478 822	1 217 104
Aizdevumu atmaksa	71 978	11 044

Pamatbudžeta izdevumu rādītāji (sadalījumā pēc ekonomiskās klasifikācijas)

Klasifikācijas kods	Izdevumu veids	Izpilde 2009.gadā, latos	Plāns 2010.gadam, latos
1100	Atalgojumi	597 514	477 179
1200	Valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas	132 728	127 156
2100	Komandējumu izdevumi	2 095	670
2200	Pakalpojumu apmaksa	78 624	126 695
2300	Materiāli, energoresursi un inventārs	95 986	112 522
2400	Periodikas un žurnālu iegāde	1 901	2 920
2500	Budžeta iestāžu nodokļu maksājumi	725	1 230
4000	Maksājumi par kredītiem	6 105	5 900
5000	Izdevumi kapitālieguldījumiem	468 731	236 290
6000	Subsīdijas	56 722	59 880
7000	Pašvaldību budžeta transferti	37 691	66 662
	Kopā pārskata gadā	1 478 822	1 217 104

Speciālā budžeta rādītāji

Rādītāji	Izpilde 2009.gadā, latos	Plāns 2010.gadam, latos
Ieņēmumi	85 344	57 246
Autoceļu fonds	74 341	56 046
Dabas resursu nodoklis	1 014	1 200
Pārējie ieņēmumi	9 989	-
Izdevumi	83 989	55 379

Autoceļu fonds	83 590	54 075
Dabas resursu nodoklis	399	1 304
Līzinga atmaksa	17 836	8 673
<i>Atlikums gada sākumā</i>	<i>23 287</i>	<i>6 806</i>
<i>Atlikums gada beigās</i>	<i>6 806</i>	<i>-</i>

Kopsavilkuma bilance (latos)

Rādītāji	Uz 2009.gada sākumu, latos	Uz 2009.gada beigām, latos
Aktīvi		
Ilgtermiņa ieguldījumi	2 467 101	3 005 092
Apgrozāmie līdzekļi	99 774	317 430
Kopā	2 566 875	3 322 522
Pasīvi		
Pašu kapitāls	2 202 674	2 977 215
Kreditori	364 201	180 072
Kopā	2 566 875	3 322 522

2.3. Saistību un garantiju apjoms

Pašvaldības saistības uz 2010.gada sākumu sastādīja 293 218 latu. 2009.gadā saistības palielinājās par 106 283 latiem, ņemot aizņēmumu Valsts kasē projektu realizācijai – pašvaldības līdzfinansējuma un priekšfinansējuma nodrošināšanai.

3. Pašvaldības nekustamā īpašuma novērtējums

Nekustamā īpašuma novērtējums, latos

Objekts	Uz 01.01.2009.	Uz 01.01.2010.
Dzīvojamās ēkas	38 259	37 274
Nedzīvojamās ēkas	363 393	578 271
Transporta būves	942 414	852 903
Zeme zem ēkām un būvēm	47 087	47 087
Kultivētā zeme	26 605	26 605
Atpūtai un izklaidei izmantojumā zeme	-	4 291
Pārējā zeme	346 650	349 250
Inženierbūves	18 050	21 538
Pārējais nekustamais īpašums	753	753
Mežaudzes	10 007	10 007
Kopā	1 793 218	1 927 979

4. Pašvaldības kapitāla vērtība un paredzētās izmaiņas

Saskaņā ar Balvu rajona padomes reorganizācijas plānu, Rugāju novada dome bez atlīdzības saņēma kapitāldaļas:

- 1) SIA „Balvu slimnīca” – 183 580 daļas 183 580 latu vērtībā;

2) SIA „Balvu Autotransports” – 11 808,4daļas 11 808,40 latu vērtībā.

5. Veiktie un plānotie pasākumi teritorijas attīstības plāna īstenošanā

Lai veicinātu ilgtspējīgu un konkurētspējīgu Rugāju novada attīstību, arvien tiek izstrādāti un realizēti investīciju piesaistes projekti, tādējādi panākot konkrētus uzlabojumus izglītības, sociālās un kultūrvides jomās, vides aizsardzībā un citu infrastruktūru sakārtošanā.

Rugāju novada pašvaldība aktīvi veic projektu izstrādi un investīciju piesaisti. Koordinācijas darbu veic Attīstības plānošanas nodaļa, kā arī iestāžu vadītāji iesaistās projektu pieteikumu sagatavošanā, iespējami nodrošinot visu infrastruktūru attīstību. Pašvaldība arī veicina investīciju piesaisti, atbalstot gan pašvaldības iestāžu, gan nevalstisko organizāciju projektu iniciatīvas ar līdzfinansējumu.

5.1. Infrastruktūras attīstības projekti

Uz pietiekamu novada attīstības līmeni šobrīd norāda dažādu infrastruktūru optimāla sakārtošana, kāda bijusi iespējama valdības līdzšinējās valsts sociālekonomiskās attīstības politikas dēļ. Aktīvi tiek izstrādāti un īstenojas projekti dažādās pašvaldības iestādēs – Rugāju novada vidusskolā, Eglaines pamatskolā, bibliotēkās, administratīvajās ēkās, kā arī dažādos infrastruktūras objektos, apgūstot ERAF, ELF, valsts mērķprogrammu finanšu līdzekļus.

Lai varētu pašvaldības iedzīvotājiem maksimāli nodrošināt ar atpūtu saistītus pakalpojumus, 2008.gadā Rugāju pagasta padomes **projekts „Skolas ēkas daļas rekonstrukcija Rugāju saietu nama izveidošanai”** tika iesniegts Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Lauku attīstības programmā 2007.-2013.gadam pasākuma 321 „Pamatpakalpojumu ekonomikai un iedzīvotājiem” ietvaros. Projekts 2009.gada februārī atbalstīts un 10 mēnešu laikā realizēts, veicot skolas ēkas atsevišķa korpusa rekonstrukciju, arī izveidotā Saietu nama teritorijas labiekārtošanu, gājēju ietves un autostāvlaukuma ierīkošanu.

Rekonstruējot skolas ēkas daļu Saietu nama izveidošanai un veicot tā teritorijas labiekārtošanu, sabiedrība ieguvusi mūsdienīgi izremontētas, daudzfunkcionālas Saietu nama telpas.

Citi projekta ieguvumi:

- Mēģinājumu telpas pašdarbības kolektīviem.
- Modemi izremontēta, koncertiem un pasākumiem piemērota aktu zāle, palīgtelpas.
- Netraucēts mācību process Rugāju novada vidusskolā, jo Saietu namam ir atsevišķa ieeja.
- Labiekārtota teritorija: rekonstruēta gājēju ietve un autostāvlaukums.
- Novada teritorijas apdzīvotības saglabāšanās: iedzīvotāju, īpaši jauniešu piesaiste.
- Kultūras jomas kapacitātes paaugstināšanās, ietaupot pašvaldības finanšu līdzekļus.

Projekta kopējās izmaksas ir LVL 157 560 (attiecināmās izmaksas – 136 459.59 LVL, tai skaitā 25% valsts budžeta dotācija un pašvaldības līdzfinansējums, kas ir 34 115.15 LVL).

Piedaloties Lauku atbalsta dienesta atklātā projektu iesniegumu konkursa pasākumā „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem”, Lazdukalna pagasts iesniedza projekta

iesniegumu „**Saieta nama būvniecība Lazdukalna pagasta „Benislavā”, Skolas ielā 3**”, un tas 2009.gadā tika apstiprināts realizācijai. Projekta aktivitātes ir saieta nama būvniecība un tehniskā projekta sagatavošana, kuru kopējā summa ir LVL 238 722,91, no kurām ELFLA finansējums LVL 105 000 un LVL 133 722,91 būs pašvaldības līdzfinansējums. 2009.gadā tika veikta tehniskā projekta izstrāde par LVL 9 135,50, bet celtniecības darbi turpināsies 2010.gadā.

Lai veicinātu izglītojamo un pedagogu interesi izglītības programmas apguvē, radot nepieciešamos priekšnosacījumus sekmīgai praktisko un teorētisko zināšanu iegūšanai, ERAF finansiālā atbalsta saņemšanai tika iesniegts un 2008.gadā apstiprināts Rugāju novada vidusskolas **projekts „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Rugāju vidusskolā”**.

Projekta vispārīgais mērķis ir kvalitatīvas un mūsdienu prasībām atbilstošas dabaszinātņu un matemātikas priekšmetu apguves iespēju nodrošināšana Rugāju pašvaldībā, pievēršot izglītojamo interesi priekšmetu apguvē, tādejādi ilgtermiņā veicinot uz zināšanām balstītu sabiedrības veidošanos.

Projekta specifiskais mērķis ir vispārējās vidējās izglītības kvalitātes paaugstināšana Rugāju pašvaldības vidusskolā, atjaunojot un pilnveidojot skolas materiāli tehnisko bāzi, nodrošinot pilnvērtīgu un mērķa grupai pieejamu vidējās izglītības programmu prioritāro priekšmetu īstenošanu.

Vidusskolas materiāltechniskās bāzes uzlabošanai dabaszinātņu (ķīmija, bioloģija, fizika) un matemātikas klasēs paredzēts veikt šādas aktivitātes:

- telpu renovācija,
- informācijas tehnoloģiju, programmatūru un aprīkojuma iegāde un uzstādīšana,
- mēbeļu iegāde un uzstādīšana,
- mācību materiālu, bibliotēku un mācību video fondu pilnveide.

Pēc Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāta (ĪUMEPLS) uzaicinājuma 2008.gadā sekretariātā tika iesniegts **projekts „Lazdukalna pagasta Eglaines pamatskolas informatizācija”** ERAF projekta iesniegumu darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2. prioritātes „Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana” 3.2.2. pasākuma „IKT infrastruktūra un pakalpojumi” 3.2.2.1. aktivitātes „Publiskās pārvaldes elektronisko pakalpojumu un informatizācijas sistēmu attīstība” 3.2.2.1.2. apakšaktivitātē „Izglītības iestāžu informatizācija”, kur 2009.gadā tika saņemts apstiprinājums projekta realizācijai. Līdz ar šīs iestādes likvidāciju projekta realizācijas uzraudzība nodota Valsts izglītības attīstības aģentūrai, tāpēc projekta īstenošanas termiņš pārcelts un pagarināts no 01.04.2010. līdz 31.12.2011. Projekta ietvaros Eglaines pamatskola tiks apgādāta ar 8 stacionārajiem un 2 portatīvajiem datoriem, iegādāts 1 multimediju komplekts, kas sastāv no interaktīvās tāfeles un multimediju projektora, kā arī attīstīts un izveidots 1 lokālais datortīkls. Projekta kopējās izmaksas ir LVL 11 539,02, no tām ERAF un valsts finansējums sastāda LVL 10 036,02 un pašvaldības līdzfinansējums LVL 1 503,00.

Saņemot avansa maksājumu no Valsts Reģionālās attīstības aģentūras, 2008.gadā tika uzsākta pašvaldības investīciju projekta **„Rugāju pagasta pirmsskolas izglītības iestādes „Vārpiņa” ēkas rekonstrukcija”** realizācija, kas pabeigta 2009.gada beigās. Projekta ietvaros apgūts finansējums LVL 86 408.56 apjomā, tostarp LVL 75 000 – saskaņā ar likuma „Par valsts budžetu 2009.gadam” 35.pantu un 17.pielikumu 2008.gada nogalē piešķirtā valsts budžeta mērķdotācija, LVL 11 408.56 – pašvaldības līdzfinansējums.

Projekta tiešais ieguvums ir paaugstināta Rugāju pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes ēkas energoefektivitāte, veicot ēkas ārsienu siltināšanu, fasādes remontu un daļēju apkures sistēmas rekonstrukciju (radiatoru, cauruļu, stiprinājumu nomaiņu). Tādejādi tiek veicināts energoresursu

ietaupījums un ēkas fiziskā saglabāšana, līdz ar to arī pašvaldības finanšu līdzekļu turpmāka ekonomija.

Novadu reformas dotācija LVL 200 000 apmērā no valsts budžeta, kas piešķirta 2009.gada sākumā, 2009.gadā izlietota Rugāju pagasta infrastruktūras objektu sakārtošanai:

- Pirmsskolas izglītības iestādes „Vārpiņa” ēkas rekonstrukcijai – LVL 118 481.93;
- Pirmsskolas izglītības iestādes bērnu rotaļu laukuma izveidošanai – LVL 4 291.09;
- Rugāju pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma – pirmās pašvaldības administratīvās ēkas – renovācijai – LVL 32 226.98;
- Pašvaldības administratīvās ēkas rekonstrukcijai – LVL 45 000.

Pirmsskolas izglītības iestādes „Vārpiņa” ēkas rekonstrukcijas ietvaros veikti projektā plānotie darbi:

- tehniskās dokumentācijas izstrāde rekonstrukcijas darbu veikšanai,
- logu un durvju piegāde, montāža un uzstādīšana,
- telpu remontdarbi (mācību telpu remonts, virtuves, ēdamzāles un kurtuves telpu izveide),
- virtuves iekārtu uzstādīšana,
- daļēja apkures sistēmas rekonstrukcija (apkures katla sistēmas montāža),
- kurtuves piebūves celtniecība.

Līdz ar to tika īstenots pašvaldības mērķis paaugstināt dzīvesvides kvalitāti izglītības iestādē, nodrošināt audzēkņu labsajūtas, veselības un izglītošanas procesa uzlabojumus.

Sekmīgas Rugāju novada domes administratīvās darbības nodrošināšanai veikta pašvaldības administratīvās ēkas rekonstrukcija:

- jumta seguma nomaiņa,
- ēkas otrā stāva izbūve,
- malkas novietnes izbūve.

Vietējas nozīmes kultūras pieminekļa – pirmās Rugāju pagastmājas – saglabāšanai un tā sociālekonomiskā potenciāla efektīvas izmantošanas nodrošināšanai tika veikti ēkas (tajā atrodas Rugāju bibliotēka, Lauku un uzņēmējdarbības atbalsts centrs, Bāriņtiesa, pašvaldības policija un pasts) renovācijas darbi:

- jumta seguma nomaiņa,
- noteksisstēmas atjaunošana (notekreņu uzstādīšana un noteku montāža),
- ēkas fasādes krāsošana,
- pandusa izbūve,
- zibensaizsardzības sistēmas izveide.

Novadu reformas dotācija LVL 200 000 apmērā tika piešķirta arī infrastruktūras objektu sakārtošanai Lazdukalna pagastā:

- Lazdukalna pagasta pārvaldes (padomes) ēkas renovācija – 35 000 LVL,
- Skujetnieku Feldšeru-vecmāšu punkta telpu remonts – 7 000 LVL,
- Eglaines pamatskolas ēkas renovācija – 90 000 LVL,
- Zemesgabala iegāde pašvaldības funkciju iegādei – 2 600 LVL,
- Ūdenssaimniecības un ceļu sakārtošana Skujetniekos un Beņislavā – 25 400 LVL,
- Sociālās aprūpes centra „Rugāji” telpu remonts – 40 000 LVL.

Vienreizējo dotāciju LVL 200 000 apmērā novadu infrastruktūras attīstībai **Lazdukalna pagastā** paredzēts izlietot vairāku objektu renovācijai / rekonstrukcijai:

- **Lazdukalna pagasta padomes ēkas renovācijai** 2009.gada beigās ir noslēgts līgums ar firmu par darbu izpildi, kas tiks veikti 2010.gadā. Remonta darbi būs: jumta nomaiņa,

logu nomainīšana, iekštelpu remonts, signalizācijas, ugunsdrošības un zibens aizsardzības sistēmas ierīkošana, apkures katla nomainīšana u.c. darbi, kuriem paredzēts kopā iztērēt 35 000 LVL.

- **Lazdukalna pagasta Eglaines pamatskolas ēkas renovācijas** darbiem līgums ar firmu noslēgts 2009.gadā, bet darbi uzsākti 2010.gadā. Renovācijas rezultātā tiks veikti mācību telpu, darbmācības kabinetu, bibliotēkas telpas, foajē telpas ar garderobēm remonts, galvenās ieejas un kāpņu remonts, logu nomainīšana, apkures sistēmas nomainīšana u.c. darbi, kā arī hokeja laukuma izveidošanai, kuri izmaksās LVL 90 000.

2010.gadā tiks veikts remonts **Skujetnieku feldšeru veselības punkta telpās**. Nomainīs logus, durvis, veiks telpu remontdarbus, apkures krāsns remontu, kas sastādīs LVL 7000.

Lazdukalna pagasta padome 2009.gadā **iegādājās zemes gabalu** par LVL 2600, kuru izmantos atpūtas zonas paplašināšanai.

Ūdenssaimniecības un ceļu sakārtošana Skujetnieku un Benislavas ciemos – par LVL 25 400. Rugāju novada dome plāno veikt aprūpes centra „Rugāji” remontdarbus LVL 40 000 apmērā. 2009.gadā tika veikta tehniskās dokumentācijas izstrāde, un 2010.gadā turpināsies remontdarbi pie centrālās apkures sistēmas ierīkošanas.

Rugāju stadiona izbūves 2.kārtas realizācijai 2008.gada maijā Valsts Reģionālās attīstības aģentūrai (VRAA) tika iesniegts pašvaldības **projekts „Rugāju pagasta Sporta nama celtniecības darbu pilnīga pabeigšana”** mērķdotācijas valsts budžeta programmā 03.00.000 saņemšanai. Finanšu samazinājuma dēļ VRAA šo projektu neatbalstīja.

Minētā projekta īstenošanas pasākumu plānošanas pamatā bija pašvaldības mērķis – sporta jomas sistēmiska sakārtošana, radot iespējami pilnīgu, mūsdienu prasībām atbilstošu sporta bāzi un sporta nodarbībām paredzēto struktūru korektu pārvaldi. Pašvaldības sporta jomas attīstīšanas plāns ir aktualizēts saistībā ar Rugāju pagasta un Lazdukalna pagasta apvienošanu Rugāju novadā. Novada apvienošanās projektā bija paredzēts izveidot Rugāju novada Sporta centru Rugājos ar tā pakļautībā esošo, topošo un citu plānoto sporta objektu kompleksu, kas tomēr ir izdarīts.

Lauku atbalsta dienestam 2009.gada 30.jūnijā tika iesniegts pašvaldības **projekts „Rugāju stadiona izbūves otrā kārtā: Pamatnes izveidošana zem mākslīgā futbola laukuma seguma”** atklātā projektu iesniegumu konkursā Lauku attīstības programmas pasākuma 321 „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” ietvaros izvērtēt iekļaušanai Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsta saņemšanai.

Pašvaldība ieplānojusi projektu realizēt pašvaldības funkciju efektīvai veikšanai un valsts teritorijas līdzsvarotai attīstībai, veicinot sporta laukuma – stadiona pie Rugāju novada vidusskolas infrastruktūras sakārtošanu un attīstību. 2009.gadā izstrādāts Tehniskais projekts Rugāju stadiona izbūves otrajai kārtai, Nolikuma publiskā iepirkuma procedūras veikšanai projekts, kā arī noslēgts līgums ar Lauku atbalsta dienestu par projekta īstenošanu.

2010.gadā projekta ietvaros pašvaldība plānojusi veikt šādus darbus:

- pamatnes zem skrejceļiņa un sektoriem ierīkošana;
- pamatnes zem mākslīgā futbola laukuma seguma ierīkošana;
- labiekārtošanas darbu veikšana;
- vieglatlētikas inventāra iegāde un uzstādīšana.

Futbola laukuma pamatnei nākošo smilšu klājumu jāveido plašāku un 600 mm biežumā, jo sporta laukumam – stadionam jāatrodas virs ūdens līmeņa (stadions ir vidusskolas un Sporta nama ēku tuvumā) – Vārnienes upes krastā, kas regulāri applūst. Svarīgi arī, lai ap jauno drenāžas sistēmu neveidotos zāles apaugumi.

Projektu plānots pabeigt 2010.gada beigās. Tā kopējās izmaksas ir LVL 95 579.65, no tām fonda (publiskais) finansējums ir LVL 35 539.50.

Rugāju novada domei 2010.gadā ir izstrādāti tehniski ekonomiskie pamatojumi ūdenssaimniecības attīstībai trīs novada ciemos un iesniegti Vides ministrijā apstiprināšanai.

Projekta „**Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Rugāju novada Rugāju ciemā**” kopējās izmaksas sastāda LVL 415 694, no kurām ERAF finansējums ir LVL 292 017, pašvaldības līdzfinansējums LVL 123 677. Projekta realizācijas laikā tiks izbūvēts jauns artēziskais urbums, izbūvēta ūdens atdzelžošanas stacija, ūdens rezervju nodrošināšanai izbūvēs jaunu rezervuāru, esošā ūdensvada cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu izbūve, jaunas BIO notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izbūve, kanalizācijas cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu izbūve, jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas izbūve.

Projekta „**Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Rugāju novada Benislavas ciemā**” kopējās izmaksas sastāda LVL 338 291, no kurām ERAF finansējums ir LVL 237 642, pašvaldības līdzfinansējums LVL 100 649. Projekta realizācija laikā tiks veikta artēziskā urbuma rekonstrukcija, ūdens atdzelžošanas stacijas izbūve, sūkņu stacijas izbūve, ūdens rezervuāra izbūve, ūdensapgādes cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu izbūve, jaunu BIO izbūve, kanalizācijas sūkņu stacijas izbūve, kanalizācijas cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu izbūve.

Projekta „**Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Rugāju novada Skujetnieku ciemā**” kopējās izmaksas sastāda LVL 308 257, no kurām ERAF finansējums ir LVL 216 544, pašvaldības līdzfinansējums LVL 91 713. Projekta realizācijas laikā tiks veikta artēziskā urbuma rekonstrukcija, ūdens atdzelžošanas stacijas izbūve, ūdens rezervuāra izbūve, ūdensapgādes esošo cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu cauruļvadu izbūve, jaunu BIO izbūve, jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas izbūve, kanalizācijas cauruļvadu rekonstrukcija un jaunu cauruļvadu tīklu izbūve.

Izveidojot novadu, neviena no Rugāju novada pašvaldības iestādēm nav likvidēta, tieši otrādi tiks nodrošināti papildus pakalpojumi dažādām iedzīvotāju grupām, domājot gan par novada bērniem un jaunatni, pensijas vecuma cilvēkiem, maznodrošinātām ģimenēm, kā arī novada uzņēmējiem un lauksaimniekiem.

5.2. Izglītība

Rugāju vidusskola

Pēc pirmsskolas izglītības iestādes „Vārpiņa” un Rugāju vidusskolas apvienošanas 2009.gadā tika izveidota izglītības iestāde - Rugāju novada vidusskola, kas izvietota 3 ēkās Kurmenes ielā 87 un Liepu ielā 4.

Skola realizē 3 programmas - pirmsskolas izglītības programmu, pamatizglītības programmu un vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena izglītības programmu.

2009./10. m.g. skolā tiek realizētas šādas interešu izglītības programmas:

- kultūrizglītībā – bērnu deju kolektīvs (9 – 10 gadi),
- bērnu deju kolektīvs (12 – 13 gadi),
- vokālais ansamblis „Tonis”,
- vokālais ansamblis „Pustonis”;
- Vides izglītībā – mazpulku organizācija,
- floristikas pulciņš, vides pulciņš;
- Sporta izglītībā – riteņbraucēju pulciņš,
- kokapstrādes pulciņš,
- koriģējošā vingrošana.

2009./2010. m.g. skolā tiek realizēts Sorosa fonda – Latvija iniciatīvas „Pārmaiņu iespēja skolām” projekts „Skola kā patvēruma un daudzveidīgas izglītības centrs Rugāju novada iedzīvotājiem”

Rugāju novada vidusskolas mērķis 2009./2010. m.g. - skolēnam draudzīgas izglītības vides veidošana sadarbībā ar vecākiem un vietējo sabiedrību.

Rugāju novada vidusskolas darba prioritārie virzieni un uzdevumi 2009./2010.m.g:

1. Skolas un ģimenes pozitīvas sadarbības pilnveidošana.
2. Izglītības kvalitātes paaugstināšana, realizējot individuālo pieeju darbā ar izglītojamajiem.
3. Skolēna radošās aktivitātes veicināšana, iesaistoties projektā „ Gaidīsim svētkus!” un gatavojoties 10. Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

2009./2010.m.g. 6 skolotājiem piešķirta pedagoga profesionālās darbības kvalitātes pakāpe ESF projekta „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” ietvaros.

Skolas tradīcijas – Zinību diena, Mārtiņdienas tirgus, Ziemassvētku pasākumi, Popiela, Žetonu vakars, Pēdējā zvana diena. Skolā darbojas skolēnu pašpārvalde, notiek starptautiskās programmas “ Dreams+ Teams” aktivitātes – sporta festivāli gan savā novadā, gan starpnovadu līmenī.

Eglaines pamatskola

Eglaines pamatskola – audzēkņu skaits 2009./2010. mācību gadā – 82 un 22 pirmskolas izglītības audzēkņi. Salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu, audzēkņu skaits samazinājies. Eglaines pamatskolā strādā 16 pedagogi, no tiem 5 ir maģistra izglītība.

Skolas pamatmērķis: Izglītojamo personības un spēju attīstīšana, nodrošinot labvēlīgu izglītības vidi. Skolas prioritātes – izglītības pieejamības nodrošināšana, skolēnu sabiedriskās aktivitātes sekmēšana.

Skola realizē pamatizglītības, speciālās izglītības un pirmskolas izglītības programmas. Eglaines pamatskola piedalījās „Mamma daba” projektā : „Izzini mežu”.

2009.gadā notika pasākumi:

- Zinību diena
- Skolotāju dienas pasākums
- Patriotiskā nedēļa
- Grāmatu svētki
- K.Skalbes pēcpusdiena

2010.gadā plānoti pasākumi:

- Konkursi „Dziedošā klase”
- Teātru skate
- Ģimenes dienas sporta pasākumi
- Hokeja sacensības
- Svētku koncerti: „Eglaines cālis”

Informācija par Eglaines pamatskolas bibliotēku 2009.gadā. :

1. Lasītāju skaits – Reģistrēti bibliotēkā 109 lasītāji; tai skaitā līdz 18 gadiem -90, pieaugušie – 19.
2. Apmeklētāju skaits - 1095.
Kopā veikts 2103 izsniegumi.

3. Bijuši 15 tematiskie pasākumi, 20 izstādes.

Rugāju sporta centrs

Sporta centra darbības mērķis ir veidot un attīstīt izglītības vidi, organizējot un īstenojot izglītības procesu, kas nodrošina profesionālās ievirzes sporta izglītības mērķu sasniegšanu – veselā, fiziski, garīgi un emocionāli attīstītas personības veidošanu, kas ir motivēta aktīvam dzīvesveidam un apzinās sporta pozitīvo ietekmi indivīda personības veidošanās procesā.

Rugāju sporta centrs realizē profesionālā ievirzes programmas basketbolā un vieglatlētikā, kā arī interešu izglītības programmas basketbolā. Darbojas 5 sporta pulciņi.

Pasākumi 2009. gadā:

- Latvijas kausa izcīņa svarbumbu celšanā,
- Novada sporta svētki,
- skolotāja U . Feldmaņa piemiņas turnīrs basketbolā,
- Ziemassvētku turnīrs volejbolā,
- Austrumlatvijas šaušanas sacensības,
- Hokeja turnīrs,
- Florbola turnīrs,
- Amatieru basketbola līga,
- Swedbank Jaunatnes basketbola līga,

Pasākumi 2010. gadā:

- Amatieru basketbola līga,
- Lieldienu turnīrs volejbolā,
- Latvijas kausa izcīņa svarbumbu celšanā,
- Rugāju novada smilšu volejbola čempionāts,
- Novada sporta svētki,
- skolotāja U . Feldmaņa piemiņas turnīrs basketbolā,
- Austrum Latvijas šaušanas sacensības,
- Strītbola turnīrs,
- Ziemassvētku turnīrs volejbolā,
- Hokeja turnīrs,
- Pārrobežu basketbola līga,
- Swedbank Jaunatnes basketbola līga;

Rugāju Jauniešu iniciatīvu-interešu centrs

Rugāju Jauniešu iniciatīvu-interešu centrs ir **iestāde**, ar kuras palīdzību tiek veikts darbs ar jaunatni, tai ievērojot pašvaldības lēmumus, Jaunatnes likumu, citus LR likumdošanas aktus un normatīvus. Centra izveidots 2008.gada 27.augustā.

Centra mērķauditorija:

- novada bērni un jaunieši vecumā no 5 līdz 25 gadiem
- bērni un jaunieši, kas gaida autobusus
- jaunieši no nelabvēlīgām vai maznodrošinātajām ģimenēm
- jaunieši invalīdi un jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem
- jaunieši no lauku apvidiem
- bērni bāreņi vai bez vecāku gādības palikušie jaunieši
- jaunieši bezdarbnieki

- policijas redzeslokā nonākušie jaunieši un jaunieši – likumpārkāpēji sociālā riska grupas jaunieši

- vidēji dienā Centru apmeklē 35 - 40 bērni un jaunieši vecumā no 5 līdz 25 gadiem.
- vidējais apmeklētāju vecums 11-19 gadi.

Centra sniegtie pakalpojumi (bezmaksas pakalpojumi):

- internets, datori,
- TV, DVD,
- galda spēles, galda hokejs,
- grāmatas, žurnāli, enciklopēdijas,
- novuss, teniss.

Centrā atrodas šādas telpas:

- kur jaunieši var organizēt seminārus, lekcijas, nodarbības, pasākumus u.tml.
- kas paredzēta informācijas iegūšanai;
- kur jaunieši var izmantot savu brīvo laiku, piemēram, spēlējot galda spēles, skatoties video vai klausoties mūziku u.tml.;
- jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu birojiem;
- konsultāciju sniegšanai jauniešiem;

- jauniešu izmitināšanai (nakšņošanai) Centra pasākumu vai projektu īstenošana laikā.

Rugāju interešu un informācijas centrs "Kopā" Skujetniekos veic darbu ar jaunatni, ar dažādām metodēm veicinot un atbalstot jauniešu iniciatīvas, piedāvā iespējas izmantot brīvo laiku lietderīgi savai izaugsmei. Centrs sekmē jauniešu un bērnu līdzdalību iniciatīvu grupās un brīvprātīgajā darbā. Centrs sniedz bezmaksas interneta, datora un printera pakalpojumus. Bērni un jaunieši centra telpas izmanto galda spēlēm, klausās mūziku, diskutē un piedalās arī apkārtnes sakārtošanas darbos. Centru izmanto sieviešu vokālais ansamblis "Sonāte" mēģinājumiem un interešu pasākumiem. Aktīvi centra darbā iesaistās ciema kopienu mērķa grupu dalībnieki. Centrs sadarbojas ar pašvaldību, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem darbības programmas un projektu realizēšanā.

2009.gadā labiekārtots centrs realizējot LEADER + projektu ,apgūstot Ls 5000.00 finansējumu, lai bērni un jaunieši varētu darboties ārpusskolas interešu un brīvā laika jauniešu projektos. Aktīvi sporta pasākumos un konkursos, kultūras pasākumos. 2010.gadā pasākumi- nodrošinot nepieciešamo atbalstu jauniešu interesēm un iniciatīvām ,kā arī pakalpojumu sniegšanai iedzīvotājiem, kopīgu pasākumu organizēšana ar citu novadu jauniešiem un kopienām.

5.3. Atpūta, kultūra un sports

Novada kultūras nodaļas darbības mērķis ir :

- kvalitatīvas kultūrizglītības nodrošināšana iedzīvotājiem;
- pasākumu dažādu vecumu mērķauditorijai organizēšana;
- Kvalitatīvi sagatavotu, interesantu un daudzveidīgu pasākumu organizēšana;
- Tautas pašdarbības kolektīvu darbības nodrošināšana;
- Organizēt valsts svētku, kultūrvēsturisko un tradicionālo svētku norisi novadā;
- Ar kultūras pasākumiem veicināt pagasta atpazīstamību;
- Vietējās kultūras infrastruktūras attīstīšana;
- Profesionālās mākslas pieejamība laukos;
- Jaunu tradīciju radīšana

2009.gadā mērķu sasniegšanai :

- Realizēts projekts „Skolas ēkas daļas rekonstrukcija Rugāju saietu nama izveidei”;
- Notikuši 12 valsts un tradicionālie pasākumi
- Notikuši 11 koncerti
- Notikušas 4 teātra izrādes
- Notikušas 3 izstādes
- Notikuši 18 izklaides pasākumi
- Notikušas 3 kino izrādes
- Darbojās 12 amatiermākslas kolektīvi

Bibliotēkas

Pašvaldības bibliotēkas ir novada kultūras dzīves veidotājas un kļuvušas par neaizstājamiem informācijas centriem un sniedz nepieciešamos pakalpojumus novada iedzīvotājiem. Bibliotēkām ir arī nozīmīga loma iedzīvotāju mūžizglītības nodrošināšanā. Novada teritorijā darbojas 4 bibliotēkas – Rugājos, Beņislavā, Tikaiņos un Skujetniekos.

Rugāju bibliotēka

Rugāju bibliotēka ar savām funkcijām kultūras, izglītības, sociālajā un arī izklaidējošā jomā ir kļuvusi par zināšanu apguves, tālākizglītības veicinātājās un izklaides centru novadā. Saskaņā ar novada domes apstiprinātajiem noteikumiem un bibliotēkas nolikumu, bibliotēka sniedz tās apmeklētājiem brīvu pieeju bibliotēkas krājumam, bibliotēkāros, bibliogrāfiskos un informācijas pakalpojumus, kā arī saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas. Lasītāju skaits 2009.gadā – 302, apmeklētāju skaits 9533, izsniegums – 5512. Grāmatu fonds bibliotēkā - 8086 eksemplāri.

Apmeklētāji bibliotēkā saņem kopēšanas un printēšanas pakalpojumus, gatavojas CSDD eksāmenam, nāk lukt sludinājumus internetā, strādā ar i-banku, projektu nedēļā gatavo darbus un piedalās bibliotēkas organizētajās nodarbībās, bērnu lasītavās bērni kopā ar audzinātājam strādā audzināšanas stundās, gaidot autobusu, lietderīgi pavada laiku lasītavās, gatavo materiālus mācībām un izmanto daudzas citas bibliotēkas piedāvātās iespējas. 2009. gada 1 pusgadā bibliotēkā darbojās divi pulciņi „Čaklās rokas” un „Prasmīgās rokas”. Sadarbības rezultāta pulciņi sagatavoja darbu izstādes decembrī un maijā.

Rugāju bibliotēkas čaklākajiem lasītājiem tika piedāvāta ekskursija pa Latviju. Taču sakarā ar krīzi ekskursija tika atcelta, un bērni piedalījās virtuālajā ceļojumā pa Latviju izmantojot disku „Mežu zeme Latvija”.

Janvārī bibliotēkā pulcējās bērni uz VKKF mērķprogrammas „Bērnu žūrija” noslēguma pasākumu „Pietura- „Bērnu žūrija”.

Maijā bibliotēkā varēja apskatīt Alūksnes Valsts arhīva sagatavoto ceļojošo izstādi „Kolektīvizācijas pirmsākumi Viļakas apriņķī”.

Rudenī bibliotēkā notika izstāde degustācija „Apetīte rodas ēdot”, kuras laikā bija iespējams nogaršot konservētos salātus, ievārījumus, norakstīt receptes, dalīties pieredzē.

2010. gadā plānots:

- Izveidot bibliotēkas mājas lapu,
- Sagatavot 2010. gada horoskopu izstādi un pasākumu,
- Ādama Ivbuļa dzejoļu krājuma „Vecās kokles skaņas” prezentācija un ansambļa sonāte koncerts,
- „Adiet, meitas, ko adiet...” rokdarbnieču ziemas rokdarbu izstāde,
- Lazdukalna skolēnu fotoizstāde „Es mīlu savu foto” Rugāju bibliotēkā,
- Lasīšanas veicināšanas konkurss un noslēguma pasākums jūnijā,
- „Ar smaidu par Eiropu” Onufrija Gailuma dzejoļu krājuma muzikālā prezentācija,
- Rudens izstāde- degustācija,
- VKKF mērķprogrammas „Bērnu žūrija” konkurss,
- Uzlikt 30 literatūras izstādes rakstniekiem, māksliniekiem, u.c. svarīgiem notikumiem.

Tikaiņu bibliotēka

Tikaiņu bibliotēka atrodas Rugāju novada Tikaiņu ciemā. Bibliotēka dibināta 1969. gadā. Kopš 2005. gada rudens bibliotēka atrodas Tikaiņu ciema centrā Līvānu tipa mājā.

Bibliotēkas darbības mērķi ir: nodrošināt neierobežotu vispusīgas informācijas pieejamību bibliotēkas lietotājiem, sekmēt tālākizglītības iespējas un radīt vidi, kur katrs apmeklētājs spēj apmierināt savas vajadzības pēc izglītības, informācijas un izklaides. Veidot bibliotēku par garīgo vērtību uzkrājēju, glabātāju un izplatītāju.

2009. gadā Tikaiņu bibliotēkā bija reģistrēti 105 lasītāji un 3325 apmeklētāji, izsniegti 6066 iespieddarbi. Bibliotēkas lietotājiem pieejams bibliotēkas krājums ar 3235 iespieddarbiem un 12 nosaukumu preses izdevumiem, lasītava un 3 datorizētas darba vietas, kā arī bezvadu interneta pieslēgums. Literatūras popularizēšanai noorganizēti 11 tematiski pasākumi un 27 literatūras izstādes.

2010. gadā bibliotēkā plānots:

- jaunu lasītāju piesaistīšana
- lietotāju apmācība datoru lietošanā un informācijas meklēšanā
- kvalitatīvu bibliotekāro, bibliogrāfisko un informācijas pakalpojumu sniegšana
- krājuma papildināšana ar jauniem iespieddarbiem
- novadpētniecības materiālu vākšana, sistematizēšana un kārtošana
- uzziņu sniegšana
- telpu kosmētiskais remonts, lasītavas paplašināšana

Plānotie pasākumi 2010. gadam:

- literatūras izstādes rakstnieku un mākslinieku jubilejās un atceres dienās
- literatūras izstādes valsts svētkiem un gadskārtu ieražām
- pasākumi bibliotēku nedēļai, latgaliešu literatūras nedēļai, Ziemeļvalstu literatūras nedēļai
- pasākums valsts svētkiem
- dzejas dienu pasākums
- Ziemassvētku pasākums

Februārī bibliotēkas apmeklētāji varēja iepazīties ar P. Freimaņa šķiltavu kolekciju.

Aprīlī bibliotēkā bija apskatāma kuģu modeļu izstāde no J. Tūmiņa privātkolekcijas

Lazdukalna bibliotēka

Bibliotēkas **misija** - radīt Lazdukalna pagasta iedzīvotājiem un citiem interesentiem modernu un kvalitatīvu informācijas vidi, nodrošinot ikvienam interesentam pieeju informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, kā arī informācijai gan poligrāfiskā, gan elektroniskā formā, būt pagasta un novada vēstures apzinātājam, saglabātājam un popularizētājam.

Galvenās tendences bibliotēkas darbā:

- Bibliotēkas darba attīstīšana atbilstoši standartiem un bibliotēkas nolikumam;
- Bibliotēkas fonda komplektēšana pēc lietotāju interesēm, vajadzībām, izglītošanās nepieciešamības, ievērojot Conspectus metodi;
- Jaunākās informācijas apkopošana tematiskajās mapēs un novadpētniecības kartotēkā;
- Bibliotēkas un literatūras popularizēšanas darba formu un metožu pilnīgošana;
- Sadarbība ar pagasta teritorijā esošajām kultūras un izglītības u.c. iestādēm un organizācijām;
- Aktīvs darbs ar bērniem - veidojot viņu lasīšanas iemaņas, prasmi izmantot informāciju tehnoloģijas;
- SBA izmantošana lasītāju pieprasījumu apmierināšanā;
- Profesionālo zināšanu papildināšana LNB mācību centra un Balvu CB organizētajos semināros unursos;
- Bibliotēkas lietotāju iemaņas izkopšana informācijas tehnoloģiju lietošanā.

Galvenie darba rādītāji 2009. gadā.

Lasītāju skaits - 211

t.sk. bērni un jaunieši – 92

Apmeklētāju skaits - 8602

t.sk. bērni un jaunieši – 794

t.sk. virtuālie – 158

Izsniegums – 10585

t.sk. bērni un jaunieši – 2581

Lazdukalna bibliotēkas 2009. gadā izveidotās novadpētniecības mapes:

- Pagasta novadpētnieks Leonards Rakickis, viņa darbība un daiļrade.
- Novadniece - Vienīgā spēkmeitene Baltijā Jolanta Logina
- Novadnieki: dzejniece Konstance Beņislavska un Beņislavsku dzimta
- Dzejnieki –lazdukalnieši
- Rehabilitācijas centrs „Neatkarība Balt” Lazdukalnā

Plānotais bibliotēkas darbā 2010. gadā:

- Organizēt bibliotēkas izmantošanu lietotāju informacionālajām, pētniecības, izglītības un atpūtas vajadzībām
- Nodrošināt informācijas brīvu pieejamību ikvienam pagasta iedzīvotājam.

Skujetnieku bibliotēka

Skujetnieku bibliotēka dibināta 1953.gadā 3.jūlijā kā Lieparu ciema bibliotēka .1977.gada 28.martā Lieparu ciems tika likvidēts un tā teritorija pievienota Lazdukalna ciemam, no šī laika bibliotēka visos dokumentos uzrādās kā Lazdukalna pagasta 2.bibliotēka.Bibliotēka tika pārcelta uz „Skujetnieku” ciemu, kur tā atrodas arī šobrīd. Pašreiz bibliotēkā ir telpa abonementam un interneta lasītavai. Kaut arī telpas nav plaša, tās atbilst lasītāju un apmeklētāju skaitam.

Bibliotēkas lasītāju kontingents ir plašs- no bērniem un jaunatnes līdz pat pensionāriem. Bibliotēkas lietotāju sastāva lietotāju īpatnība ir tāda, ka daudz ir daudz tā saucamo sezonas lietotāju. Tie ir bērni un jaunieši, kuri vasaras periodā ciemojas mūsu pusē no citām pilsētām un ir aktīvi bibliotēkas apmeklētāji. Ir arī pieaugušie viesstrādnieki, kas uz nenoteiktu laiku piedalās, piemēram, mežizstrādes darbos ciemata teritorijā, un šai laikā ir aktīvi bibliotēkas lietotāji.

Skujetnieku bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kuras bezmaksas un maksas pakalpojumus ir tiesības izmantot jebkuram bibliotēkas apmeklētājam (neatkarīgi no dzīves vietas, vecuma vai jebkādiem citiem nosacījumiem).

Bibliotēkas izmantošana(lasītāju skaits, izsniegums, apmeklējumi).

	2006.	2007.	2008.	2009.
Lasītāju skaits /t.sk. bērni un jaunieši	195/63	199/71	161/54	157/53
Apmeklējumu skaits	4479/2003	5034/3017	4492/1279	5219/1295 Virt.l-130
Izsniegums	10487/6799	11397/7391	9680/5279	9794/4648

Bibliotēka sniedz šādus maksas pakalpojumus:

- drukāšana,
- kopēšana,
- Pieeja internetam un datu bāzēm Lettonika.lv un NAIS.lv. ir bezmaksas.

Jebkura-gan tradicionālā, gan elektroniskā apmācība bibliotēkā lietotājiem tiek veikta pēc to pieprasījuma un uz vietas. Jau pagājušā gadā tika izveidota grupiņa „**Datormīļi**” un šogad tā turpināja darbu, kas bija-jau zinošie lietotāji apmācīja jaunajiem lietotājiem darbu ar datoru. Vairāk nekā **20 lietotāji** pieslēgušies internetbankai un bija jāpalīdz iemācīties ar to darboties-veikt komunālos maksājumus, pārskaitīt naudu uz citiem kontiem, saņemt kontu izdrukas, kas nepieciešamas LAD atskaitēm. Mācījām arī pierēģistrēties portālos-gan ziņu, izklaides, jo ņenam vērā katra lietotāja individuālās vēlmes. Palīdzējām meklēt darbu un rakstīt CV un nosūtīt elektroniski potenciālajam darba devējam. Pagasta zemnieki iemācījās aizpildīt atskaites veidlapas un nosūtīt tās Lauku atbalsta dienestam elektroniski.

2009. gadā turpinājās darbs pie ciemata tuvumā esošo kapsētu izpētes (dibināšana, kapu vecākie gadu gaitā, ievērojamākie kapsētās apbedītie ļaudis gan valsts, gan pagasta mērogā u.c. dati un fakti). Materiāli apkopoti trīs mapēs par katru kapsētu-Lieparu, Dekšņu un Garaissilu kapi.

Mapē „**Krucifiksi un tradīcijas**” tiek vākti atmiņu stāsti un fakti par diviem krucifiksiem-Skujetniekos un Garaissilos. Mapē „**Novadnieki**” ar katru gadu papildinās materiāli par Lazdukalna pagasta ļaudīm. Mapē „**Kolhozs „Silaine”- darbi un ļaudis**” pašlaik tiek izmantota visvairāk, jo daudzi no tai laikā strādājošajiem kolhozā arī pašlaik dzīvo ciematā.

Skujetnieku bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā nav skolas, tāpēc piedalīšanās „Bērnu žūrijā” ir neefektīva-skolēni un bērni to dara Skujetnieku bibliotēkā un atsauksmes ir labas. Taču izstādes, dzejas pēcpusdienas un grāmatu apskati tiek rīkoti regulāri, sevišķi vasaras periodā, kad ir brīvdienas un bērnu un jauniešu pieplūdums bibliotēkā ir intensīvāks. 2009.gadā interesantākās izstādes bērniem un jauniešiem:

„**Mana sapņu māja**” (bērnu izsapņoto māju zīmējumu un veidojumu izstāde).

„**Pasaules skaistākais zieds-māmiņa**” (mātes tēla atspoguļojums latviešu literatūrā un bērnu sacerējumi par savu māmiņu).

Pasākumi:

„**Otrā svecite Adventas vainagā**”-gan kopīga vainagu vīšana bibliotēkā, gan no mājām atnestie. Pēc tam kopīga piparmētras dzeršana ar cepumiem, nomināciju piešķiršana katram vainagam-piem. „**Krīziskākais vainags**”, kaut bija spožs un krāšņš, bet pīts no bērzu plikajiem zariem.

Noslēguma pasākums-otrās Adventes svecītes aizdegšanā.

Lieldienu pasākums „**Lai zaķis olas neaiznes garām**”.

„**Tev mūžam dzīvot, Latvija!**”-šis pasākums noritēja ārpus bibliotēkas telpām, bet skolēni te meklēja materiālus, gatavoja scenāriju, lai to varētu uzvest skolā.

Bibliotēkā ir izveidojusies tāda darba forma, ka vasarā skolēni apmāca bērnus darbā pie datora-gan zīmēt, gan rakstīt, gan arī spēlēt spēles. 2009.gadā bibliotēkas telpās darboties ar datoru iemācījās 5 pirmsskolas vecuma bērni, jo vecākais dators ir domāts tieši iesācējiem un atpūtai-spēlēm. Pie šī datora arī parasti izveidojās visgarākās rindas.

Lai arī bērni un jaunieši nav skaitliski lielākais lietotāju kontingents bibliotēkā, tomēr apmeklējumu skaita ziņā tas ir iespaidīgs-1295 apmeklējumi gada laikā, kas ir gandrīz trešā daļa no visiem apmeklējumiem.

Pirmsskolas vecuma bērni-bibliotēkas lasītāju pulkā ir tikai 5 pirmsskolas vecuma bērni. Viens no pasākumiem, lai piesaistītu mazos lasītājus bija „**Nāc ciemos**”. Ar krāsainu afišu vecākiem bija aicinājums atvest bērnus uz bibliotēku, kur stilizētā bērnu stūrītī kopā ar rotaļlietām bija izlikta izstādē grāmatas. Spēlējāmie, lasījām grāmatas, bērni zīmēja un noskatījās skolēnu iestudētu leļļu teātra izrādi „**Kā pelīte Pika mācījās lasīt**”.

Galvenie virzieni darbības virzieni 2010.gadā:

- Organizēt bibliotēkas izmantošanu lietotāju informacionālajam, pētniecības, izglītības un atpūtas vajadzībām.

- Nodrošināt informācijas brīvu pieejamību ikvienam pagasta iedzīvotājam.
- Bibliotēkas apmeklētāju nodrošināšana ar nepieciešamajiem informācijas nesējiem; interneta pakalpojumu sniegšanu.
- Gatavoties bibliotēkas akreditācijai 2009.gada maijā.
- Bibliotēkas telpu labiekārtošanas turpināšana.

Rugāju novada muzejs

Rugāju novada muzejs ir Rugāju novada domes pakļautībā esoša kultūras iestāde, kuras misija ir vākt, pētīt, glabāt un popularizēt sabiedrībai Rugāju novadu raksturojošas kultūrvēsturiskās vērtības, celt vietējās sabiedrības pašapziņu, rosināt iedzīvotājus dot savu ieguldījumu pagātnes mantojuma saglabāšanā nākamajām paaudzēm, izglītot jauno paaudzi turēt cieņā novada senās tradīcijas, materiālās un garīgās vērtības.

Plānotie pasākumi 2010.gadā:

No 25. marta izstāde „1949. gada izsūtīšana Rugāju un Lazdukalna pagastos”, piemiņas brīdis pie komunistiskā terora upuru piemiņas akmens Rugāju skvērā.

4. maijā „Rugāju novads 20 neatkarības gados” slaidrāde par nozīmīgākajiem novada notikumiem no 1990.gada līdz 2010. gadam.

No 7.jūnija līdz 10. jūlijam- izstāde „Bērnības un jaunības svētki laiku lokos”

14. jūnijā piemiņas brīdis pie komunistiskā terora upuru piemiņas akmens Rugāju skvērā.

31. jūlijā izstāde „Zirgs mainīgajā pasaulē” novada svētku ietvaros.

Augustā – Upatnieku 8-gadīgās skolas absolventu salidojums.

3.oktobris- izstāde „Skolotāji Rugāju novada skolās”

22.oktobris- izstāde „Zemnieks Rugāju novadā”

11. novembris-partizānu piemiņai veltīts piemiņas brīdis pie Partizānu piemiņas akmens.

18. novembris- „Latvijas Republikai 92. gadadiena”

Decembrī- Ziemassvētki tautas tradīcijās.

Visu gadu veicamie darbi:

Pētīt, vākt materiālus, intervēt aculieciniekus par Rugāju novada

- skolām
- skolotājiem
- ievērojamiem novadniekiem
- kolhoziem
- izsūtītajiem 1941. gadā un 1949. gadā

Papildināt muzeja krājumus ar materiāliem par norisēm Rugāju novadā 2010. gadā.

Sniegt konsultācijas, zinātnisku un metodisku palīdzību skolēniem un studentiem, izstrādājot zinātniskos darbus par Rugāju novadu, jebkuram interesentam.

5.4. Uzņēmējdarbība un tūrisms

Lauku un uzņēmējdarbības atbalsta centrs

Līdz 2009.gada 1.augustam darbojās kā Rugāju pagasta tūrisma informācijas centrs.

Centra galvenās funkcijas un uzdevumi:

- sagatavot, apkopot un izplatīt informāciju par esošiem tūrisma objektiem un to piedāvājumiem;
- organizēt uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus, popularizējot uzņēmējdarbības iespējas un turpmāko attīstības perspektīvu, lai veicinātu vietējo iedzīvotāju iesaistīšanu un nodarbinātību;

- koordinēt un organizēt sadarbību pašvaldības kopīgo funkciju un uzdevumu realizēšanā;
- izstrādāt un īstenot pašvaldības, valsts un starptautiskos projektus un programmas;
- izstrādāt un īstenot projektus, sadarbībā ar novada nevalstiskajām organizācijām.

Realizētie projekti, pasākumi:

1. **„Veļas mazgātavas izveidošana Rugājos”** projekts izstrādāts pēc Rugāju novada sociālā dienesta iniciatīvas biedrības „Mēs pasaulē” virsvadībā ar Rugāju novada domes līdzfinansējuma atbalstu 10 % apmērā. Projekts iesniegts Lauku atbalsta dienesta izsludinātajā Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam Leader projektu konkursā pasākumā, „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”.

Atbalstīts ar publisko finansējumu LVL 10 300,15, Rugāju novada domes līdzfinansējums LVL 1144,46

2. **„Skola kā patvērums un daudzveidīgas izglītības centrs Rugāju novada iedzīvotājiem”** projekts izstrādāts pēc Rugāju novada vidusskolas iniciatīvas ar Rugāju novada domes līdzfinansējuma atbalstu 10 % apmērā jeb EUR 2523,54. Projekts atbalstīts ar finansējumu 25 000 EUR Sorosa fonds Latvija iniciatīvas „Pārmaiņu iespēja skolām” Ārkārtas palīdzības fonda ietvaros.

2010.gadā plānotie pasākumi:

1. Līdzdalība Latgales plānošanas reģiona un Latgales reģiona attīstības aģentūras sagatavotajā Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013.gadam projektā **„Tūrisma attīstības veicināšana Latgales-Utenas-Vitebskas pārrobežu reģionos”**, akronīms BELLA DVINA - 2 (Fostering Capacity for Tourism Development in Latgale-Utena-Vitebsk Cross Border Region, acronym BELLA DVINA -2) uzņemoties projekta apakšpartnera lomu.
2. Projekta **„Bērnu radošo darbnīcu aprīkojuma iegāde Rugāju novada vidusskolā”** sagatavošana iesniegšanai Lauku atbalsta dienesta izsludinātajā Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam Leader 2. kārtas projektu konkursā pasākumā, „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”
3. Projekta **„Praktisko dzīves prasmju darbnīcas Rugāju novadā”** sagatavošana pēc Rugāju novada vidusskolas iniciatīvas biedrības „Mēs pasaulē” virsvadībā un iesniegts Latvijas un Šveices sadarbības programmas grantu shēmas „NVO fonds” apakšprojektu konkursā.

5.5. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

2009.gadā Rugāju novada pašvaldībā sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība tika piešķirta saskaņā ar Latvijas Republikas un domes normatīvajiem aktiem.

Sociālo palīdzību saņēmušo ģimeņu raksturojums

Ģimeņu tipi	Skaits		Saņemto pabalstu summa, Ls
	ģimenes	Personas	

Ģimenes ar 1-2 bērniem un vienu vai vairākiem darbspējīgiem pieaugušajiem	81	340	10 148
Ģimene ar 3 un vairāk bērniem un vienu vai vairākiem darbspējīgiem pieaugušajiem	26	146	10 950
Ģimene ar bērniem un nevienu darbspējīgu pieaugušo	2	7	99
Ģimene bez bērniem un vienu vai vairākiem darbspējīgiem pieaugušajiem	43	114	8 478
Ģimene bez bērniem un nevienu darbspējīgo pieaugušo	51	76	6 669
Kopā	203	683	36 344

Informācijas avots: Sociālā dienesta dati

Pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai 2009.gadā saņēma 19 ģimenes (55 personas) Ls 9353 apjomā, dzīvokļa pabalstu, t.i. kurināmā iegādei saņēma 37 ģimenes (61 persona) - Ls 1220 apjomā.

Apzinoties sociālo situāciju, pašvaldība 2009.gadā ieplānoja līdzekļus, lai nodrošinātu valsts obligāto pabalstu izmaksu, gan arī papildus citus pabalstus (ārkārtas situācijā, represētajām personām, ārstēšanas izdevumu segšanai, bērna piedzimšanas u.c.).

6. Pašvaldības līdzdalība sadarbības projektos

2010.gada budžeta ietvaros, kā pašvaldības finansiāls atbalsts paredzēts - līdzfinansējuma nodrošināšana sabiedrisko organizāciju realizētajos projektos, t.i.:

- Biedrības „Mēs pasaule” projektam „Veļas mazgātuvu izveidošana Rugājos” (Ls 1144);
- Biedrības „Saulīte” projektam „Veselības un sociālo pakalpojumu centrs Skujetniekos” (Ls 1400);
- Biedrības „Saulīte” projektam „Lietuvu kapsētas infrastruktūras un Beņislavsku dzimtas kapu sakārtošana” (Ls 630);
- Biedrības „Saulīte” projektam „Mastarīgas kapsētas infrastruktūras sakārtošana” (Ls 666);
- Biedrības „VISION” projektam „Dažādosim brīvā laika mirkļus Rugājos”(Ls 1000).

Pašvaldība nodrošina līdzfinansējums 10 % apmērā no kopējām projekta izmaksām.

7. Veiktie pasākumi pašvaldības vadības pilnveidošanai

Izglītība, neatkarīgi no tās satura ir vērtība, jo mācoties ikviens attīsta savas spējas, apgūst zināšanas, paplašina redzesloku, kas noder profesionālās karjeras veidošanā.

Lai uzlabotu darba kvalitāti, aizvadītajā gadā domes administrācijā, kā arī domes uzņēmumos un iestādēs mērķtiecīgi tika veikta darbinieku izglītošana dažādu izglītības atbalsta iestāžu organizētosursos un mācībās.

Domes administrācijas darbinieki ir papildinājuši zināšanas grāmatvedības organizēšanā saistībā ar likumdošanas izmaiņām, lietvedībā, sociālās palīdzības nodrošināšanas jautājumos u.c.

8. Pasākumi iedzīvotāju informētības veicināšanai par pašvaldības darbību un viņu iespējām lēmumu pieņemšanā

Lai veicinātu iedzīvotāju informētību un saiknes pašvaldība – iedzīvotāji – pašvaldība veidošanos ir izveidota domes mājas lapas internetā <http://www.rugaji.lv>. 2009.gadā tika uzsākta tās pilnveidošana, lai varētu pārskatāmai sniegt informāciju par aktualitātēm pašvaldībā, nodaļās un iestādēs un domes pieņemtajiem lēmumiem.

Pašvaldības darbinieki regulāri publicē sava darba aktualitātes un iedzīvotājiem svarīgu informāciju pašvaldības avīzē „Kurmenīte” un informācija par domes pieņemtajiem lēmumiem regulāri tiek publicēta vietējā laikrakstā “Vaduguns”.

Domes un domes komiteju sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties visi interesenti.

9. Novada domes lēmums par saimnieciskā gada pārskatu

Novada dome 2010.gada 15.aprīli, apstiprināja pārskatu par Rugāju novada pašvaldības 2009.gada budžeta izpildi (Protokols Nr. 4, 8.§):

- 1.1. **pamatbudžeta** ieņēmumos Ls 1 603 967 apmērā, izdevumos Ls 1 478 819 apmērā, aizdevumu atmaksu Ls 22 995 un budžeta līdzekļu atlikumu gada beigās Ls 243 603 apmērā;
- 1.2. **speciālā budžeta** ieņēmumos Ls 85 344 apmērā, izdevumos Ls 83 989 apmērā, ilgtermiņa saistību (finanšu līzings) atmaksu Ls 17 836 un budžeta līdzekļu atlikumu gada beigās Ls 6 806.
- 1.3. **ziedojumu un dāvinājumu** ieņēmumos Ls 1 500 un izdevumos Ls 1 500.

10. Zvērināta revidenta atzinums par pašvaldības saimniecisko darbību

Novada domē tika veikta audita pārbaude par 2009.gada ar saimnieciskās darbības pārskata pareizību. 2010.gada 27.aprīlī revidents sniedza atzinumu, ka finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Rugāju novada domes finanšu stāvokli 2009.gada 31.decembrī, kā arī par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2009.gadā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.1193 „Gada pārskatu sagatavošanas kārtība” prasībām.

Revīziju veica: SIA „Auditorfirma „Pasīvs Plus” Zvērinātu revidentu komercsabiedrība LZRA
licence Nr.23, atbildīgais zvērinātais revidents Pēteris Rumaks LZRA sertifikāts Nr.92.